



ARBORETUM ŽAMPACH

Ze zajímavých, méně známých druhů dřevin jsou v parcích arboreta Žampach zastoupeny například následující druhy:

BĚLAS VIRGINSKÝ (CHIONANTHUS VIRGINICUS)

Čeleď: Olivovníkovité (Oleaceae)
Rád: Olivovníkotvaré (Oleales)



Čeleď olivovníkovitých Je u nás zastoupena mimo významnějších rodů (např. Fraxinus) také rodem bělas, který zahrnuje pouze 2 druhy. V této části parku arboreta Žampach lze najít **bělas virginský (Chionanthus virginicus)**, původem z jihovýchodu USA. Je to opadavý kef až malý strom se silnými, chlupatými letorosty dorůstající do výšky 3 - 6 m, velmi pomalu rostoucí. Jeho listy jsou vejtěž podlouhlé, až 20 x 10 cm velké, celokrajné. Mezi velmi okrasné a nápadné kefy patří ale bělas zejména v době květu a to v období od května do června. Jeho bílé, jemné vonné květy, nazývané někdy též „starčuv vous“, jsou uspořádány v 10 - 20 cm dlouhých, převisajících latách, složených z drobných dlouhochlupých květků. Plodí tmavomodrémi elipsoidními bobulemi, 15 - 20 mm velkými. Bělas patří v našich klimatických podmínkách mezi teplou a světlomilnou dřevinu upřednostňující živné, vlhké půdy.



PAPÍROVNÍK ČÍNSKÝ, BRUZONÉCIE PAPÍRONOSNÁ (BROUSSONETIA PAPYRIFERA)

Čeleď: Morušovníkovité (Moraceae)
Rád: Kopřivotvaré (Urticales)



Rod papírovník (bruzonécie) je zastoupen 8 druhy z oblasti subtropické a tropické Asie a Madagaskaru. V této části parku je možné pozorovat **papírovník čínský (Broussonetia papyrifera)**, přirozeně rostoucí v Japonsku a Číně, který vytváří všeckmenné stromy, u nás pouze 5 m, v domovině až 15 m vysoké, s bíle chlupatými větvemi. Velmi ozobný je zejména svými hrscovitými listy, 7 - 20 cm dlouhými, často - slaločnými, pudeřivými na mladých rostlinách, oboustupně chlupatými. Samčí i samičí květy jsou velmi rozdílné, samčí jehnědě dosahují 5 - 15 cm délky, samičí hlávky pouze 10 - 15 mm. Plody jsou oranžově červené kulovité hlávky o velikosti 2 - 3 cm, ze kterých vyrůstají červené plody.

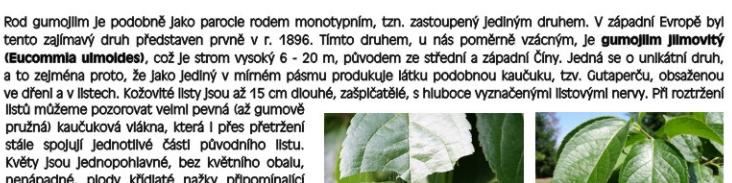


Je velmi dekorativním doplňkem arboret a botanických zahrad, vyzdíváme však teplé chráněné polohy a půdy dobré zásobené vodou. Dřevo tohoto stromu s ohledem na svou vláknitou strukturu bylo využíváno k výrobě „ručního papíru“. Uvedeného jsou pak odvozeny další názvy stromu - „čínský či japonský papír“.



GUMOJILM JILMOVÝ (EUCOMMIA ULMOIDES)

Čeleď: Gumojilmotvaré (Eucommiales)
Rád: Gumojilmotvaré (Eucommiales)



Rod gumojilm je podobně jako parocele rodem monotypním, tzn. zastoupený jediným druhem. V západní Evropě byl tento zajímavý druh představen prvně v r. 1896. Tímto druhem, u nás poměrně vzácným, je **gumojilm jilmový (Eucommia ulmoides)**, což je strom vysoký 6 - 20 m, původem ze střední a západní Číny. Jedná se o unikátní druh, a to zejména proto, že jako jediný v milém pásmu produkuje látku podobnou kaučuku, tzv. Gutaperku, obsaženou ve dřeni a v listech. Kožovité listy jsou až 15 cm dlouhé, zašpičatělé, s hlboko vyznačenými listovými nervy. Při roztržení listů můžeme pozorovat velmi pevná látku gumové pružné kaučukové vlákniny, která i přes přetření stále spojuje jednotlivé části původního listu. Květy jsou jednopohlavné, bez květního obalu, nenápadné, plody křídlaté nažky připomínající jasan. Gumojilm dobré prospívá ve vlhkých, humózních půdách.

V Číně je využíván v lékařství, zejména jako leordova posilující prostředek. Známe je též jeho použití v pleťové kosmetice.



MAACKIE FAURIEJOVA (MAACKIA FAURIEI)

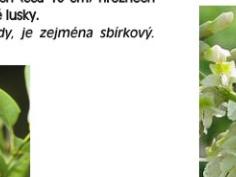
Čeleď: Bobovité (Fabaceae)
Rád: Bobotvaré (Fabaes)

Rod maackie je bezesporu unikátním zástupcem evropských zahrad a parků, zahrnujícím celkem 10 druhů, všechny původem z východní Asie. V této části parku si lze prohlédnout **maackii Faurieova (Maackia fauriei)**, pocházející z oblasti Korei a střední Číny, která byla zísکána jako 2letý semenáček v roce 1993. Tento druh vytváří kef, v dospělosti u nás pouze do 6 m vysoký (v Práhonické takto vysoký exemplář od r. 1910), v domovině však až 23 m. Výhony má lysé a kůru šedohnědou, v dospělosti velmi výraznou nápadnými lenticelami (korkovité oblasti na kmeni, umožňující pronikání vzdachu do kůry). Roste pomaleji. Listy maackie jsou lichozpeřené, až 20 cm dlouhé, složené z drobných celokrajních listků, na rubu pyřitých, v mládí zbarvených stříbřitě modrošedé. Bílé bobovité květy (typu hrachu), jsou uspořádány ve vzpřímených (cca 10 cm) hroznech a vykvétají až v srpnu, poté se z nich vytvářejí drobné lusky.

Význam této dřeviny, vyzdívající vlnké, živné půdy, je zejména sbírkový.



MAACKIE FAURIEJOVA
mladé, stříbřitě modrošedé výhony
Arboretum Žampach



MAACKIE FAURIEJOVA
květenství

MAACKIE FAURIEJOVA
- květenství

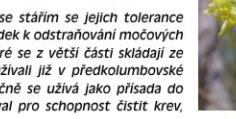
SASAFRAS (KAŠTA) LÉKAŘSKÝ, BĚLAVÝ (SASSAFRAS ALBIDUM)

Čeleď: Vavřinovité (Lauraceae)
Rád: Vavřinotvaré (Laurales)

Rod sasafras je třemi druhy zastoupený rod a to původem ze Severní Ameriky, Číny a Taiwanu. Druh pěstovaný ve zdejších parcích pochází z východní až střední části Severní Ameriky a jeho jméno je **sasafras lékařský (Sassafras albidum)**. Vytváří často všeckmenné stromy 10 - 20 m vysoké, někdy Jen kef, typické svými kořenovými výběžky. Listy bývají eliptické až vejtěž, avšak tvarově proměnlivé, často s 1 - 5 laloky, 6 - 17 cm velké, na podzim oranžové až šíratové. Zelenavé žluté květy, objevující se v období dubna a května, jsou uspořádány v 2 - 5 cm hroznech, následují 15 mm podlouhlé plody jsou černé a ojínělé, s jasně červenou dužnatou stopkou.



SASAFRAS LÉKAŘSKÝ
- plod



SASAFRAS LÉKAŘSKÝ
- květenství

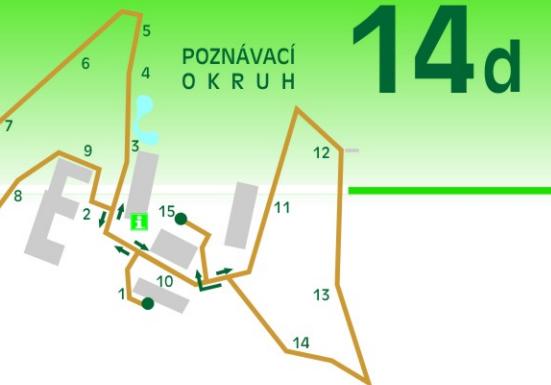


Tento projekt byl realizován za finanční spoluúčasti Evropské unie.

Seznam použitých literatur k náhledu na úvodní panelu, lektor a odborná spolupráce Ing. Pavel Klevcov, Ing. Miroslav Kunt, Ph.D a kolektiv.

Rejstřík stanovišť poznačovacího okruhu die českých jmen

botanický rod	vědecké jméno rodu	čís. stanoviště
AMBRÓN	LIRIODENDRON	14
ARALIE	ARALIA	10
BĚLAS	CHIONANTHUS	14
BLAHOČET	ARAUCARIA	9
BOROVICE	PINUS	12
BRESTOVEC	CELTIS	11
BRÍZA	BETULA	7
BRÍZA	BETULA	13
BUK	FAGUS	14
CEDR	CEDRUS	8
CESMINA	ILEX	9
CYPŘÍSOVITÉ	CUPRESSACEAE	2
ČESNEKOVINKA	CEDRELA	13
DAVIDIE	DAVIDIA	7
DEKAISNEA	DECADIAS	4
DOUGLASKA	PSEUDOTSUGA	12
DŘEZOVEC	GLEDITSIA	11
DUB	QUERCUS	13
DŮŽISTOPKA	HOVENIA	13
GUMOJILM	EUCOMMIA	14
HABR	CARPINUS	4
HABROVEC	Ostrya	4
HAZIEŽ	HALESIA	7
HLAVOTIS	CEPHALOTAXUS	8
HLOH	CRATAEGUS	15
HLOŠINA	ELEAGNUS	9
HROZNOVEC	EXOCORDIA	10
IDESIE	IDESIA	14
JASAN	FRAXINUS	7
JASMIN	JASMINUM	9
JAVOR	ACER	5
JAVORY OKRASNÉ	ACER	2
JEDLE	ABIES	12
JEDLE	ABIES	6
JEDLOVEC	TSUCA	9
JERLÍN	SOPHORA	11
JERÁB	SORBUS	11
JILM	ULMUS	6
JINAN	GINKGO	5
JIROVEC	AESCHULUS	4
KALOPANAX	KALOPANAX	10
KĀSTĀNOVINKA	CASTANEA	4
KATALPA	CATALPA	11
KDULOĽ	PSEUDOCYDONIA	11
KLOKOČ	STAPHYLEA	15
KOMULE	BUDLEYA	14
KORKOVINKA	PHELLODENDRON	4
KRÁSNOPLODKA	CALYCICARIA	9
KRYPTOMERIE	CRYPTOMERIA	9
KŘEHOVĚTEC	CLADRATIS	1
KŘÍDLATEC	PTELEA	1
KÝSLOUN	OXYDENDRON	14
LILIOVNIK	LIRIODENDRON	5
LIPA	TILIA	4
LÍSKA	CORYLUS	11
LYKOVEC	DAPHNE	9
MAACKIE	MACKIE	14
MAHÓNIE	MAHONIA	9
MAKLURA	MACLURA	11
METAŠEKVOJE	METASEquoia	8
MÍSPULE	MESPILUIS	11
MODRÍN	LARIX	8
MORÚSE	MORUS	11
NAHOVĚTEC	GYMNOCLADUS	8
OLŠE	ALNIUS	14
OREČHOVEC	CARYA	11
OREŠÁK	JUGLANS	11
OSTROLISTEC	CUNNINGHAMIA	9
PABUK	NOTHOFAGUS	10
PAJASAN	AILANTHUS	11
PAJEHUČNÍK	SCIADOPITYS	9
PAMODŘÍN	PSEUDOLARIX	8
PAPIROVNÍK	BROUSSONETIA	14
PAROCIE	PARTHIA	14
PAVLONVIE	PAULOWNIA	5
PLANERA	PLANERA	13
PLATAN	PLATANUS	15
PTEROKARYE	PTEROCARPA	10
PUSTORYL	PHILADELPHUS	14
RUJ	COTINUS	4
SAKURA, MANDLOŇ	PRUNUS	15
SASAFRAS	SASSAFRAS	14
SAZANIK	CALYCANTHUS	10
SEKVOJOVEC	SEQUOIADENDRON	1
SMRK	PICEA	10
STEWARTIE	STEWARTIA	13
STURAČ	STYRAX	14
SVIDA	CORNUS	14
SVITEL	KOELREUTERIA	1
SÁCHOLAN	MAGNOLIA	14
SÁCHOLAN	MAGNOLIA	15
ŠKUMPA	RHUS	9
STĚDRNÉC	LABURNUM	5
TAMARYŠEK	TAMARIX	15
TIS	TAXUS	9
TISOVEC	TAXODIUM	8
TOPOL	POPULUS	4
TOREJA	TORREYA	9
TRNOVNIK	ROBINIA	1
TUPELA	NYSSA	14
VILÍN	HAMAMELIS	9
VRBA	SALIX	14
ZELKOVA	ZELKOVA	1
ZMARLIKA	CERSIS	1
ZMARLIČNIK	CERCIDIOPHYLLUM	1



STURAČ JAPONSKÝ (STYRAX JAPONICA)

Čeleď: Sturačovité (Styracaceae)
Rád: Ebenotvar